

Péter Zsombor

Velvet buzzsaw

Dan Gilroy éa Jake Gyllenhaal filmjéről

A filmrajongók okkal várhatták Dan Gilroy rendező és Jake Gyllenhaal második koprodukciónak, elvégre első közös munkájuk, az Éjjeli féreg, rögtön kultstátuszba emelkedett. A Velvet buzzsaw más stílust képvisel, amivel nem is lenne gond, ha a film el tudná dönteni, mi szeretne lenni.

Josephina (Zawe Ashton) egy felkapott galéria alkalmazottja. Egy nap szomszédját holtan találják, a fiatal lány pedig bemerészkedik a lakásba, ahol rengeteg festmény hever szerteszét. Összefog a neves kritikussal, Morf Vanderwalttal (Jake Gyllenhaal), aki hatalmas anyagi potenciált lát a képekben, illetve könyvet akar írni a rejtélyesen elhunyt, ismeretlen művészről. Céljukat azonban megnehezíti, hogy egyre több furcsaság történik a festmények körül.

Az első harmad lassabb, ismerkedéssel zajló felvezetés, melyben betekintést nyerünk a galéria működésébe, valamint művészvilág arroganciája is megmutatkozik. Itt mindenki képes egy kupac szemeteszsákba valami felfoghatatlan értéket belezni, és természetesen az összes szereplőnek klasszikus zene a csengőhangja, hirdetővén kifinomultságukat. Nagyon tetszett ez a fajta ábrázolásmód, ahogy a karakterekből süt a fennkölt sznobizmus. Gilroy nézőpontja talán egyoldalú lehet,

de remek érzékkel állít görbe tükröt a kortást művészvilág egy rétegének. Aztán megjelennek a rejtélyes képek és elkezdünk ingázni a műfajok közt. Morf pénzzé akarja tenni a festményeket, ez azonban mintha nem tetszene a műalkotásoknak. Kvázi életre kelnek, megmozdulnak, majd egyre durvább dolgokra vetemednek. A direktor nem ad konkrét választ a miértekre, de a bújtatott fricska megadja azt a mögöttes tartalmat, ami logikát lehel a látszólag értelmetlen konfliktusba. Az ijesztőnek szánt jelenetek szintén működőképeseek, megvan bennük a feszültség és a misztikum. A Velvet buzzsaw tehát egy érdekes hibrid, ami keveri a horrort a szatírával. Külön-külön működik ez a két tényező, de Gilroy sajnos nem tudta összegyúrni őket koherens egészé. Társadalomkritikus látéletnek nem elég harsány, a zsigeri horrorhoz pedig ennél több nyomasztást és félelmet várna az ember. Kétségtelenül megvannak benne ezek az elemek, de nem sikerült úgy összehangolni a két műfajt, hogy igazán hatásos elegyet kapjunk végeredményként. Lehetséges, hogy sokkal jobb film születhetett volna, ha a rendező egy zsánerre koncentrálna, és készít egy teljesen elborult hor-

rort, vagy egy ízig-vérig szatírárt. A másik probléma a karaktervezetés. Nincs konkrét főszereplő, illetve mindenki borzasztó antipatikus. Egyedül Morf válik valamelyest szimpatikussá a végére, de ez is inkább Jake Gyllenhaal karizmájának tudható be, mintsem a tényleges karakternek. A színészgárdát nem érheti panasz, Rene Russo, Toni Colette, John Malkovich mind lubickolnak a szerepeikben.

Aki egy új Éjjeli férget vár a Gilroy, Gyllenhaal duótól, az csalódni fog, a Velvet Buzzsaw nagyon más, sokkal inkább egy kísérletező filmnek tekinthető. Rossznak meggondolatlanság lenne nevezni, mert a koncepció egyedi, kifejezetten szórakoztató és könnyen el tud kapni a hangulata. Más kérdés, hogy túlon túl csapongó, és sokkal hatásosabb lehetne, ha Gilroy jobb arányérzékkel nyúlt volna az alapanyaghoz. Kár, mert megvolt benne a potenciál, de így a Mona Lisa helyett egy igényesen bekeretezett bizsura futotta, ami szép-szép, kedvünket lelhetjük benne, de sosem lesz klasszikus.

